

„Narodne novine“, broj 79/07. i 139/10.

ZAKON O OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM NADZORU RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU

(pro iš eni tekst)

I. OP E ODREDBE

lanak 1.

Ovim se Zakonom ure uje na in pra enja zdravstvenog stanja radnika izloženih azbestu, postupak dijagnosticanja profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, tijela nadležna za pra enje zdravstvenog stanja i tijela nadležna za provo enje dijagnosti kog postupka kod sumnje na profesionalnu bolest izazvanu azbestom.

lanak 2.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljede a zna enja:

Azbest jest pojedina vrsta vlaknastih silikata (krokidolit, aktinolit, antofilit, krizotil, amozit, tremolit), sirovi azbest i/ili njihovi proizvodi (u daljnjem tekstu: azbest).

Radnik profesionalno izložen azbestu jest radnik, u radnom odnosu u pravnoj ili fizi koj osobi sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji je ili je bio profesionalno izložen azbestu ili njegovim proizvodima na radnom mjestu zbog tehnološkog procesa, skladištenja, uporabe, razgradnje kao i sanacije (dekontaminacije) podru ja one iš enog azbestnim otpadom i odstranjivanje proizvoda koji u sebi sadrže azbest. Radnikom profesionalno izloženim azbestu smatra se i osoba koja je ostvarila pravo na mirovinu ili ima status nezaposlene osobe, a koja je bila profesionalno izložena azbestu (u daljnjem tekstu: radnik).

Maksimalno dopustiva koncentracija jest ona najviša koncentracija vlakana pojedinih vrsta azbesta u zraku radnih prostorija i prostora, koja prema znanstvenim spoznajama ne dovodi do ošte enja zdravlja pri svakodnevnom osmosatnom radu kroz cijeli radni vijek (uz uobi ajene mikroklimatske uvjete i umjereno fizi ko naprezanje), a izražena je u broju vlakana /cm³.

II. PROFESIONALNA IZLOŽENOST RADNIKA AZBESTU

lanak 3.

Profesionalna izloženost radnika azbestu podrazumijeva posrednu ili neposrednu izloženost azbestu tijekom proizvodnje, uporabe, skladištenja i razgradnje objekata i/ili proizvoda koji sadrže azbest ili proizvode od azbesta.

Pod profesionalnom izloženoš u azbestu, prema ovome Zakonu, smatra se:

- neposredna izloženost azbestu zbog rada u proizvodnji, uporabi, razgradnji, odstranjivanju ili skladištenju azbesta, odnosno azbestnih proizvoda ili na servisnim poslovima u pogonima za proizvodnju azbestnih proizvoda u Republici Hrvatskoj, kao i
- posredna izloženost azbestu zbog rada kod fizičke ili pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja je u svojoj proizvodnji koristila azbest.

Profesionalna izloženost radnika azbestu postoji i kod radnika koji su radili u pravnoj ili fizičkoj osobi koje su povremeno proizvodile, ugrađivale, skladištile ili odstranjivale azbest, uz uvjet da je povremena izloženost prelazila razinu maksimalno dopustive koncentracije u vrijeme izloženosti azbestu.

Profesionalno izloženim radnicima azbestu smatraju se i radnici koji rade ili su radili u pravnoj ili fizičkoj osobi koje su ovlaštene za obavljanje poslova odstranjivanja azbestnih proizvoda, ako rade ili su radili na poslovima odstranjivanja.

III. PROFESIONALNE BOLESTI UZROKOVANE AZBESTOM

Članak 4.

Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom u smislu ovoga Zakona jesu:

- azbestoza (difuzna intersticijska plućna fibroza),
- bolesti pleure (plakovi pleuralne pleure, difuzna zadebljanja parijetalne i visceralne pleure, benigni pleuralni izljev),
- rak bronha i pluća i maligni mezoteliom seroznih membrana (pleure, potrbušnice i osrta).

IV. ZDRAVSTVENI NADZOR RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU

Članak 5.

Praćenje zdravstvenog stanja radnika profesionalno izloženih azbestu, radnika koji imaju priznatu profesionalnu bolest izazvanu azbestom, kao i dijagnostičke postupke kod sumnje na postojanje profesionalne bolesti provode doktori specijalisti medicine rada u zdravstvenoj ustanovi ili specijalisti medicine rada u privatnoj praksi uključeni u mrežu ugovornih subjekata medicine rada.

Praćenje zdravstvenog stanja radnika iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva i obvezne preventivne preglede koji se obavljaju najmanje svake 3 godine.

Uvjete i način praćenja zdravstvenoga stanja, dijagnostičke postupke kod sumnje na postojanje profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom te mjerila za priznavanje profesionalne bolesti uzrokovane azbestom utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar) uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Članak 6.

Pra enje zdravstvenog stanja radnika obvezno se provodi kroz razdoblje od 40 godina nakon prestanka profesionalne izloženosti radnika azbestu neovisno o tome je li kod radnika ve dijagnosticirana profesionalna bolest iz lanka 4. ovoga Zakona.

V. UTVR IVANJE PROFESIONALNE BOLESTI UZROKOVANE AZBESTOM

lanak 7.

Postupak utvr ivanja i priznavanja profesionalne bolesti uzrokovane azbestom provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

lanak 8.

Radnik kojem je nakon provedenog postupka iz lanka 7. ovoga Zakona utvr eno postojanje profesionalne bolesti uzrokovane azbestom, ostvaruje prava s osnove te bolesti utvr ena Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonom o obešte enju radnika profesionalno izloženih azbestu, na na in i prema postupcima utvr enim tim zakonima.

lanak 9.

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu vodi registar radnika za koje je prijavljena profesionalna bolest uzrokovana azbestom.

Sadržaj i na in vo enja registra iz stavka 1. ovoga lanka utvrdit e op im aktom Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

VI. FINANCIRANJE

lanak 10.

Sredstva za provo enje preventivnih zdravstvenih pregleda, redovitih zdravstvenih pregleda, provo enje dijagnosti kog postupka za dokazivanje bolesti uzrokovanih azbestom, postupak utvr ivanja profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, lije enje bolesti uzrokovanih azbestom, osiguravaju se iz sredstava doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnome zakonu.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

lanak 11.

Ministar e pravilnik iz lanka 5. stavka 3. ovoga Zakona donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

lanak 12.

Op e akte za ije ga donošenje ovlaš uje ovaj Zakon Hrvatski zavod za medicinu rada donijet e u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

lanak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.